

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **1.) P. Z. S. M.**, IČO: X., **2.) J. P.**, bytom M., **3.) P. P.**, bytom M., **4.) S. B.**, bytom S. a **5.) S. S.**, bytom M., všetci žalobcovia zastúpení **JUDr. D. M.**, *advokátom so sídlom v S.*, proti žalovanému **1.) Krajskému lesnému úradu v Prešove**, Masarykova č. 10, Prešov, **2.) D. R. M.**, IČO: X., zastúpenému **JUDr. D.M.**, *advokátom so sídlom v P.*, **3.) Slovenskému pozemkovému fondu Bratislava**, Búdková č. 36, Bratislava, zastúpenému **JUDr. R.B.**, *advokátkou so sídlom v P.*, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného v 1. rade č. 08/00222-FA zo dňa 28. júla 2008 o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 09. októbra 2009, č. k. 1S/65/2008-158, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 09. októbra 2009, č. k. 1S/65/2008-158 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcov v 1. až 5. rade, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v 1. rade č. j. 08/00222-FA zo dňa 28. júla 2008, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcov proti rozhodnutiu Obvodného lesného úradu v Stropkove č. j. 67-3/2004 zo dňa 14. júna 2004. Týmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán schválil zmluvu o nájme výkonu práva poľovníctva zo dňa 17. decembra 2003, uzavretú medzi Slovenským pozemkovým fondom Bratislava ako prenajímateľom na jednej strane a D. R.M. ako nájomcom, na strane druhej. Predmetom uvedenej zmluvy bol nájom výkonu práva poľovníctva v P. R. S., uznanom rozhodnutím Lesného úradu Svidník zo dňa 29. apríla 1994, č. 182/94-Li podľa § 16 ods. 1 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“). Žalobcom náhradu trov konania v zmysle § 250k ods. 1 OSP nepriznal.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že napriek tomu, že dodatočným doručovaním rozhodnutia prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu boli porušené základné zásady správneho konania, ako aj ďalšie procesné ustanovenia správneho poriadku, namietané žalobcami v žalobe, žalobcovia v žalobe neuviedli žalobnú námietku v súlade s § 247 ods. 1 OSP, t. j. v čom boli rozhodnutím žalovaného porušené ich subjektívne práva. V súvislosti s tým poukázal na ustanovenie § 250i ods. 3 OSP, podľa ktorého, súd pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu, prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa krajského súdu v žalobe jednoznačne akcentuje tvrdenie o subjektívnom porušení práv žalobcov vo vzťahu k hmotnému právu a je nepochybné, že žalobcovia namietajú iba procesné pochybenia správnych orgánov. Ďalej je súd prvého stupňa toho názoru, že prvostupňový správny orgán sa vôbec nevyporiadal s otázkou, či výkon práva poľovníctva bol postúpený nájomnou zmluvou subjektu tak, ako to upravuje zákon o poľovníctve a dôvody žalovaného uvedené v rozhodnutí sú nepresvedčivé a žalovaný neodôvodnil, na základe akej skutočnosti dospel k záveru, že žalovaný v 2. rade môže výkon práva poľovníctva realizovať prostredníctvom tretieho subjektu. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vyjadril názor, že je nepochybné, že žalobcovia v 1. – 5. rade boli účastníkmi správneho konania, a teda sú aktívne legitimovaní na podanie predmetnej žaloby. Uviedol, že jeho názor korešponduje s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v rozhodnutí zo 16. júna 2000, sp. zn. 5Sž/69/2000, na ktoré poukázal aj žalovaný v 2. rade. Vo vzťahu k hmotnému právu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/98-102/2002 zo dňa 17. decembra 2002, podľa ktorého „správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov, účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutí, ktorý upravuje právny predpis. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb za takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie, prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodné pre posúdenie veci a aby účastníkovi, o ktorého vec – práva a povinnosti ide, bola poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto platí zvlášť, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi. Pri tomto zmysle konania dôvodom na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu v zmysle § 250i ods. 3 OSP môže byť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na správnosť, zákonnosť rozhodnutia. Rozhodnutie

sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“.

Proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia v 1. – 5. rade (ďalej len „žalobcovia“) v zákonnej lehote odvolanie, pričom tvrdili, že preskúmané rozhodnutie netrpí len formálnymi vadami, ako to tvrdil krajský súd. Rovnako ako v žalobe namietali, že správny orgán im neumožnil realizovať svoje procesné práva podľa § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku, teda po tom, čo bol prvostupňový správny orgán listom Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 2336/2007-720/200 zo dňa 07. januára 2008 upozornený, že nekonal so všetkými známymi účastníkmi konania, doručil im síce svoje rozhodnutie, čo však podľa žalobcov nemení nič na tom, že im neumožnil pred jeho vydaním realizovať ich procesné práva tak, ako to predpokladá ustanovenie § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku, a postavenie žalobcov v 1. – 5. rade, ako účastníkov správneho konania sa obmedzilo iba na doručenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, čím podľa žalobcov „došlo nepochybne k odňatiu ich možnosti konať pred správnym orgánom a realizovať svoje procesné práva tak, ako to vyplýva zo správneho poriadku, čím prvostupňový správny orgán založil svoje rozhodnutie na takých skutkových okolnostiach, ohľadom ktorých neposkytol strane príležitosť, aby sa o nich mohla vyjadriť“.

Žalobcovia tvrdia, že v konaní prezentovali, že boli ukrátení na svojich právach rozhodnutím správneho orgánu tým, že „im ako vlastníkom P. pozemkov pričlenených do uznaného P. R., bol znemožnený výkon práva poľovníctva aj napriek tomu, že sú členmi žalobcu v 1. rade a žalobcov v 1. rade nebola schválená zmluva o nájme výkonu práva poľovníctva, uzavretá dňa 18. júna 2004, medzi Slovenským pozemkovým fondom Bratislava, ako prenajímateľom a žalobcom v 1. rade, ako nájomcom, pričom prvostupňový správny orgán podľa § 16 ods. 1 zákona o poľovníctve, schválil zmluvu o nájme výkonu práva poľovníctva, uzavretú dňa 17. decembra 2003 medzi Slovenským pozemkovým fondom Bratislava, ako prenajímateľom na jednej strane a D. R. M., ako nájomcom na strane druhej, ktorej predmetom je nájom výkonu práva poľovníctva v P. R. S., uznanom rozhodnutím Lesného úradu Svidník č. 182/94-Li z 29. apríla 1994, avšak toto D. nebolo ex lege spôsobilé takúto zmluvu uzatvoriť“.

Napokon žalobcovia namietali, že žalovaný v 2. rade nie je subjektom, ktorý by spĺňal zákonné predpoklady podľa ustanovenia § 14 ods. 2 v spojení s § 4 zákona o poľovníctve, a to aj napriek tomu, že v obchodnom registri má v predmete podnikania zapísané aj poľovníctvo, nakoľko nespĺňa základný zákonný predpoklad, že všetci jeho členovia majú platné P. lístky. Podľa žalobcov bolo v konaní jednoznačne preukázané, že výkon práva

poľovníctva nezabezpečovalo D. R. M., ale P. – O. S. „R.“, na základe rozhodnutia predstavenstva D. zo dňa 31. októbra 2004 pod č. 4/10/04, čo nie je v súlade s ustanovením § 14 ods. 3 zákona o poľovníctve.

Vzhľadom k uvedenému žiadali žalobcovia rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného v 1. rade sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie. Zároveň žiadali uložiť žalovanému v 1. rade povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania.

Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedol, že súhlasí s rozsudkom krajského súdu, tak v jeho výrokovej časti, ako aj v odôvodnení. Uviedol, že samotné porušenia ustanovenia § 33 ods. 2 správneho poriadku nie je dostatočným dôvodom na konštatovanie, že odvolateľ bol ukrátený na svojich právach, lebo by muselo byť v konaní preukázané, že takéto porušenie malo vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia vo veci samej (S. K., komentár k Správneému poriadku, § 33 ods. 2 správneho poriadku). Vyjadrenie ostatných účastníkov k schválenej zmluve nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia. Žalobcovia nemajú vplyv na uzatvorenie zmluvy medzi Slovenským pozemkovým fondom Bratislava a D. R. M., jej obsah, zmenu, ani schválenie.

Ďalej uviedol, že podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o poľovníctve o výkone práva poľovníctva rozhoduje vlastník P. pozemkov uznaných za P.R., ak ide o P. pozemky toho istého vlastníka, alebo vlastníci P. pozemkov zlúčených alebo pričlenených do uznaného P.R. P. Z. S. M. nijakým spôsobom nemôže prinútiť vlastníka P. pozemkov, Slovenský pozemkový fond Bratislava, aby práve s nimi uzatvorilo zmluvu o postúpení výkonu práva poľovníctva. Žiadosť o schválenie nájomných zmlúv bola P. žalovaným v 2. rade dňa 15. decembra 2003, teda skôr, ako žiadosť žalobcu v 1. rade (26. marca 2004).

Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že odvolanie nie je dôvodné, rozsudok je vecne správny, preto žiada napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. K jednotlivým odvolacím dôvodom uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že „súd zamietol žalobu preto, napadnutým rozhodnutím neboli porušené subjektívne práva žalobcov a vyhovením ich žalobe by sa toto porušenie neodstránilo“. Žalobcovia v žalobe namietali len porušenie svojich procesných práv, ale súd jednoznačne zdôraznil, že ich hmotné právo by nebolo porušené ani vtedy, keby ich procesné práva boli dodržané, t. j. boli by účastníkmi konania, pretože ani ako účastníci konania o schválení zmluvy nemôžu prinútiť žalovaného v 3. rade, aby s nimi uzavrel zmluvu o postúpení práva poľovníctva a predložil ju na schválenie lesnému úradu, pretože je to výsostne právo žalovaného, určiť, s kým túto zmluvu uzavrie. Preto ani zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu by neprivedilo pre žalobcov žiadnu priaznivú

zmenu. Podľa žalovaného v 2. rade, celé odvolanie vlastne len opakuje tvrdenie uvedené v žalobe, že žalovaní mali byť účastníkmi konania o schválení zmluvy. Krajský súd však v napadnutom rozhodnutí tvrdí, že žalobcovia mali byť účastníkmi konania, preto je nelogické, ak sa žalobcovia touto otázkou ako odvolacím dôvodom v odvolaní opäť zaoberajú. V celej žalobe sa uvádzajú len procesné vady postupu správneho orgánu, nie je tam zmienka o poškodení práva žalobcov na výkon poľovníctva spojeného s ich vlastníctvom iných pozemkov, t. j. tých, ktoré neboli predmetom tejto zmluvy medzi žalovaným v 2. rade a žalovaným v 3. rade.

Predmetné konania o schválení zmluvy medzi žalovaným v 2. rade a žalovaným v 3. rade sa nijako nedotýka vlastníckych práv žalobcov k iným pozemkom, ktoré neboli predmetom tejto zmluvy, a teda ani ich práva na výkon poľovníctva, spojeného s týmito inými pozemkami, ktoré postúpili inému subjektu, inou zmluvou.

Takisto argumentácia žalobcov, ohľadne toho, kto má právo vykonávať poľovníctvo na Slovensku, je rovnakého charakteru, pretože bez ohľadu na jej správnosť, nemá žiadny význam pre práva žalobcov.

Na záver žalovaný v 2. rade poukázal na to, že žalobcovia sa „vrátili do konania“ vďaka nezákonnému zásahu pracovníka Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorý po uplynutí všetkých zákonných lehôt na preskúmanie rozhodnutia o schválení zmluvy, prikázal správne mu orgánu prizvať žalobcov za účastníkov už právoplatne skončeného konania, čím došlo k „porušeniu zásady res iudicatae, zásady právnej istoty a právneho štátu, zakotvanej v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Slovenský pozemkový fond Bratislava sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ OSP potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal

zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 249 ods. 1, 2 OSP konanie začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou. Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd po preskúmaní spisového materiálu, najmä však rozhodnutia prvostupňového súdu dospel k záveru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď žalobu zamietol a svoje rozhodnutie odôvodnil tou skutočnosťou (tak), že v žalobe chýba žalobná námietka v zmysle § 247 ods. 1 OSP, teda že žalobcovia neuviedli, v čom boli rozhodnutím žalovaného v 1. rade porušené ich subjektívne práva a súčasne poukázal na ustanovenie § 250i ods. 3 OSP, v zmysle ktorého pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd vyhodnotil námietky žalobcov uvedené v žalobe ako procesné pochybenia správnych orgánov, preto i napriek tomu, že v odôvodnení rozhodnutia konštatoval porušenie základných zásad správneho konania, vzhľadom k absencii tvrdenia porušenia subjektívnych práv žalobcov rozhodol podľa § 250j ods. 1 OSP, teda žalobu zamietol.

S týmto právnym posúdením (záverom) sa ale najvyšší súd nemôže stotožniť, nakoľko krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zároveň vytkol správne orgánu prvého stupňa nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, keď konštatoval, že „sa prvostupňový správny orgán s otázkou, či výkon práva poľovníctva bol postúpený nájomnou zmluvou subjektu tak, ako upravuje zákon č. 23/1992 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov v ustanovení § 14 ods. 3 vôbec nevyporiadal a dôvody žalovaného uvedené v rozhodnutí sú nepresvedčivé a žalovaný neodôvodnil, na základe akej skutočnosti dospel k záveru, že žalovaný v 2. rade môže výkon práva poľovníctva realizovať prostredníctvom tretieho subjektu“.

Najvyšší súd musí konštatovať, že uvedený nedostatok rozhodnutia správneho orgánu, je skutková otázka hmotnoprávnej povahy, ktorá je pre posúdenie predmetnej právnej veci zásadná a preto krajský súd nemal opomenúť takýto nedostatok, navyše ak ho ešte aj vytkol vo svojom rozhodnutí.

Najvyšší súd rovnako ako krajský súd je toho názoru, že v predmetnej žalobe žalobcovia náležite neuviedli spôsob, akým boli dotknutí na svojich subjektívnych zákonných právach rozhodnutím správneho orgánu, a takýto nedostatok nemožno odstrániť ani v P. opravnom prostriedku, avšak v danej veci bolo potrebné tento nedostatok posudzovať v súvislosti s ustanovením § 250i ods. 3 OSP.

Napriek tomu, že rozsudok krajského súdu má 34 strán, chýba mu právne posúdenie otázok rozhodujúcich pre posúdenie zákonnosti správnych rozhodnutí. Ak krajský súd na jednej strane skonštatoval porušenie zákonných ustanovení správneho poriadku a nedostatočné odôvodnenie správneho (preskúmaného) rozhodnutia, teda pripustil procesné pochybenie správneho orgánu a na druhej strane ako dôvod zamietnutia žaloby uviedol nedostatok (absenciu) žalobnej námietky podľa § 247 ods. 1 OSP, mal sa v intenciách ustanovenia § 250i ods. 3 OSP náležite venovať odôvodneniu, prečo pokladal námietky žalobcov za nespôsobilé ovplyvniť zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia. Takéto odôvodnenie však v napadnutom rozhodnutí absentuje, resp. je nedostatočné.

Ak krajský súd konštatoval, že sa správny orgán nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia so zásadnou hmotnoprávnou otázkou, ide o vadu konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP), na ktorú mal súd prihliadať aj ex offo, bez ohľadu na to, či žaloba je alebo nie je náležite odôvodnená. Uvedenou otázkou sa mal zaoberať a podobne sa s ňou vypořiadat' najskôr správny orgán a potom prvostupňový súd, preto právne posúdenie veci krajským súdom nemožno považovať za správne.

Odpoveď na otázku, či odôvodnenie súdneho rozhodnutia možno považovať z hľadiska ustanovenia § 157 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP za zodpovedajúce zákonu, nezávisí na jeho rozsahu, ale predovšetkým na tom, do akej miery sa v ňom súd vysporiadal s relevantnou argumentáciou a dôkazmi, ktoré v danej veci navrhujú účastníci konania. Súd síce nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, musí však dať odpoveď na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. V preskúmanej veci krajský súd takto nepostupoval, nakoľko jeho argumentácia obsiahnutá v namietanom rozsudku

nijaké hmotnoprávne vyhodnotenie záverov správnych orgánov neobsahuje, obsahuje iba zhora uvedené konštatovanie o ich pochybení.

Najvyšší súd preto z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude posúdiť P. žalobu s ohľadom na všetky relevantné námietky v nej uvedené osobitne s ohľadom na tvrdené vady v rozhodovaní i v postupe správnych orgánov a vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 07. decembra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

P. Slezáková